

Πάντα εκεί. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ.

Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνων

Μια νέα σελίδα στην πολιτική προστασία

Πολιτική Άμυνα

Η Πολιτική Άμυνα είναι η αρμόδια αρχή για την Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνων στην Κύπρο. Πρόκειται για μια συνολική αξιολόγηση των κινδύνων που απειλούν κάθε κράτος μέλος της ΕΕ και επιβάλλουν την εκπόνηση σχεδίων αντιμετώπισης για προστασία του πληθυσμού.

Η ετοιμασία τέτοιων εκθέσεων Εθνικής Εκτίμησης Κινδύνων συνιστά θεσμική υποχρέωση για κάθε κράτος μέλος της ΕΕ με βάση ευρωπαϊκή οδηγία για την αναδιάρθρωση του Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας της ΕΕ (1313/2013ΕΥ, Άρθρο 6).

Με τον τρόπο αυτό, η Πολιτική Άμυνα αξιοποιεί την συμμετοχή της Κύπρου στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Συνεργασίας για προώθηση μιας συνεκτικής προσέγγισης σε ό,τι αφορά την προετοιμασία της χώρας για την διαχείριση καταστροφών.

Η Πολιτική Άμυνα θέτει στη διάθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στοιχεία που αφορούν την εκτίμηση κινδύνου για την Κύπρο και αποκτά τη δυνατότητα ανταλλαγής μη διαβαθμισμένων πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών.

Με βάση την πρακτική της ΕΕ, «οι διαδικασίες μείωσης καταστροφών, θα μπορούσαν να ενισχυθούν από μια νομικά δεσμευτική ολιστική προσέγγιση. Επίσης, η όλη διαδικασία, θα πρέπει να υιοθετηθεί στο ανώτατο δυνατό πολιτικό επίπεδο» (Peer Review Report for Cyprus, 2019).

Κίνδυνοι και επιπτώσεις

Το πρόγραμμα αξιολόγησης κινδύνων της Κυπριακής Δημοκρατίας άρχισε να υλοποιείται από το 2013. Οι πρώτες εκθέσεις προς την Επιτροπή κατατέθηκαν το 2015. Περιλάμβαναν κινδύνους από την κλιματική αλλαγή και διακριτούς φυσικούς και ανθρωπογενείς κινδύνους, όπως είναι ο σεισμός, το τσουνάμι, η θαλάσσια ρύπανση και οι κυβερνο-κίνδυνοι.

Οι πιο πρόσφατες εκθέσεις για την Εθνική Εκτίμηση Κινδύνων κατατέθηκαν από την Πολιτική Άμυνα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2018 και το 2020. Παράλληλα, το 2018 έχει υποβάλει την πρώτη έκθεση αξιολόγησης δυνατοτήτων του κράτους να διαχειριστεί τους κινδύνους που αναγνωρίστηκαν.

Οι εκθέσεις εκπονούνται με βάση κατευθυντήριες αρχές που καθορίζει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με πρότυπη μεθοδολογία και διεθνή πρότυπα αξιολόγησης κινδύνου ISO 31000.

Εξετάστηκαν οι ακόλουθοι βασικοί κίνδυνοι που θα μπορούσαν να έχουν σημαντικές δυσμενείς ανθρώπινες, οικονομικές, περιβαλλοντικές και πολιτικές και κοινωνικές επιπτώσεις στην Κύπρο:

- Σεισμός
- Πλημμύρες
- Ανομβρία και Λειψυδρία
- Τεχνολογικοί κίνδυνοι
- Δασικές και αγροτικές πυρκαγιές
- Τσουνάμι
- Παράκτια διάβρωση και άνοδος της στάθμης της θάλασσας
- Θαλάσσια ρύπανση
- Σύνθετες κρίσεις

Με τον όρο «αξιολόγηση κινδύνου», εννοούμε ότι υπολογίστηκαν οι πιθανότητες να συμβεί μια καταστροφή και οι δυνητικές επιπτώσεις.

Κατά το 2020 έγιναν διαθέσιμες μελέτες για ΧΒΡΠ-Ε (Χημικά, βιολογικά, Ραδιολογικά, Πυρηνικά - Εκρηκτικά) καθώς και για σκόνη στην ατμόσφαιρα (μελέτη από το Πανεπιστήμιο Κύπρου), που αναμένεται να περιληφθούν στην Εθνική Έκθεση του 2021).

Η αξιολόγηση κινδύνου είναι απαραίτητη, προκειμένου τα σχέδια αντιμετώπισης καταστροφών να είναι στοχευμένα, να ληφθούν προληπτικά μέτρα, να αυξηθεί η ανθεκτικότητα της κοινωνίας μας, και να γνωρίζει το Υπουργείο Οικονομικών τι πόροι θα πρέπει να διατεθούν.

Οι μέχρι σήμερα Εθνικές Εκθέσεις Αξιολόγησης Κινδύνου της Κυπριακής Δημοκρατίας διατίθενται στην ιστοσελίδα της Πολιτικής Άμυνας www.moi.gov.cy/moi/cd, κάτω από τα banners NRA2016 και NRA2018. NRA σημαίνει National Risk Assessment ή Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνων.

Επιστημονική γνώση και κοινωνική αντίληψη

Για να βοηθηθούν τα κράτη - μέλη να αξιοποιήσουν αυτό τις αξιολογήσεις κινδύνου ως εργαλείο πολιτικής, η Επιτροπή χρηματοδοτεί ένα πρόγραμμα peer review (αξιολόγηση ομότιμων). Με απλά λόγια, εμπειρογνώμονες της Επιτροπής μελετούν και συμβουλεύουν για θέματα σχετικά με την Αξιολόγηση και γενικά τη Διαχείριση Κινδύνων σε συγκεκριμένα κράτη που αιτούνται και περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα.

https://ec.europa.eu/echo/what-we-do/civil-protection/peer-review_en

Σύμφωνα με την αξιολόγηση ομότιμων για την Κυπριακή Δημοκρατία, δεν αρκεί να παίρνουμε μέτρα μόνο για μεμονωμένες καταστροφές (πυρκαγιές, σεισμό, πλημμύρες κοκ.) αλλά να

- προσεγγίζουμε το θέμα ολιστικά, έτσι ώστε να βρίσκουμε κοινές γενεσιουργίες αιτίες
- γίνει κοινή αξιολόγηση των πιθανών κινδύνων και να εξεταστούν κίνδυνοι που συνεργούν ή συντρέχουν (π.χ. σεισμός σε συνάρτηση με ακραίες καιρικές συνθήκες, πλημμύρα η οποία προσβάλλει χημικές ουσίες και ούτω καθεξής).

Η Πολιτική Άμυνα Κύπρου αξιοποίησε την χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την εκπόνηση της Εθνικής Αξιολόγησης Κινδύνων. Συνεργάστηκε με ακαδημαϊκά ιδρύματα της Κύπρου, υπό τον συντονισμό του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου. Οι κίνδυνοι που εξετάστηκαν μέχρι τώρα ήταν αποτέλεσμα γνωμοδότησης εμπειρογνομένων. Στη στρατηγική για τη μείωση κινδύνων 2021 – 2030 θα προβλέπεται ποιοι κίνδυνοι θα αξιολογηθούν, λαμβάνοντας υπόψη ότι για κάποιους εξειδικευμένους κινδύνους (ψηφιακή ασφάλεια, χρηματο-οικονομικούς κινδύνους) υπάρχουν αρμόδιες υπηρεσίες της Κυπριακής Δημοκρατίας που τις καταρτίζουν

Οι πολίτες έχουν τον λόγο

Η Πολιτική Άμυνα διεξήγαγε εις βάθος έρευνα για τις αντιλήψεις των πολιτών σε σχέση με τους κινδύνους και την αντιμετώπιση των καταστροφών.

Σκοπός της έρευνας:

- Η καταγραφή των κοινωνικών αντιλήψεων.
- Η σύγκρισή των στοιχείων αυτών με την επιστημονική εκτίμηση.
- Η αξιολόγηση πρόσθετων μέτρων και δράσεων για την αντιμετώπιση των κινδύνων.

Ποιους θεωρείτε τους μεγαλύτερους κινδύνους, για εσάς, σήμερα;

Πόσο σοβαρές θεωρείτε ότι θα είναι οι επιπτώσεις σε περίπτωση που συμβούν οι ακόλουθοι κίνδυνοι:

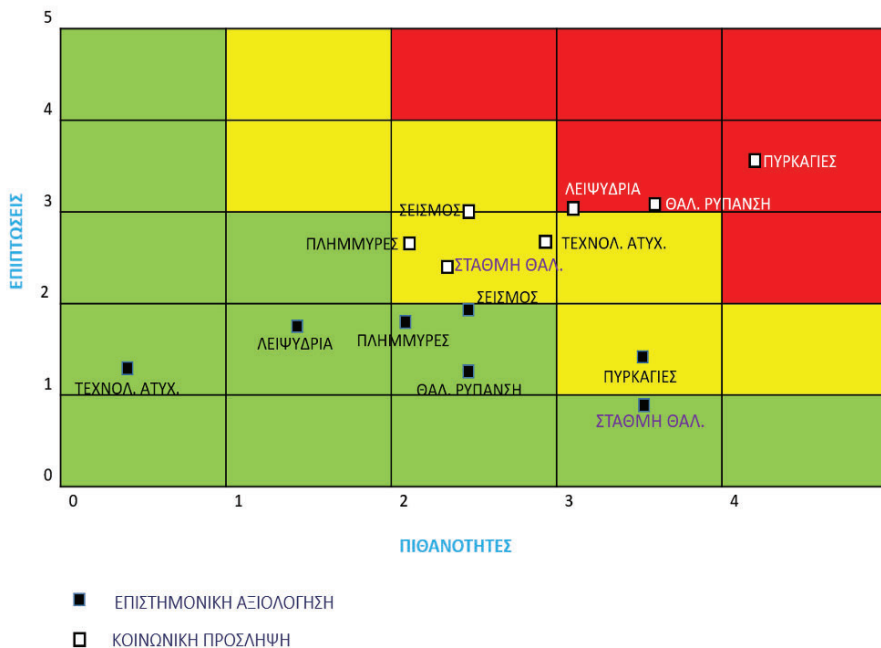

Η κοινωνική πρόσληψη του κινδύνου

Οι προσλήψεις των πολιτών διαφέρουν από την επιστημονική εκτίμηση. Οι πολίτες πιστεύουν ότι είναι πιο εκτεθειμένοι στους κινδύνους.

Στο παρακάτω διάγραμμα χαρτογραφούνται τόσο οι επιστημονικές εκτιμήσεις όσο και η πρόσληψη των πολιτών, σε ένα απλό διάγραμμα, όπου στον οριζόντιο άξονα είναι οι πιθανότητες να επισυμβεί μια καταστροφή και στον κάθετο οι επιπτώσεις αν υλοποιηθεί. Μικρές πιθανότητες και μικρές επιπτώσεις ορίζουν την λιγότερο επικίνδυνη πράσινη περιοχή. Μεγάλες πιθανότητες και μεγάλες επιπτώσεις ορίζουν την περισσότερο επικίνδυνη κόκκινη περιοχή. Η κίτρινη περιοχή είναι μια ενδιάμεση κατάσταση.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΛΗΨΗ

4 λόγοι γιατί η γνώμη των πολιτών είναι σημαντική!

- είναι θέμα δημοκρατίας και διαφάνειας
- συμπληρώνει την επιστημονική γνώση
- ο σχεδιασμός εκτάκτων αναγκών αφορά τους πολίτες
- η κοινωνική πρόσληψη βοηθά τον καθορισμό πολιτικής

Ο σύγχρονος ρόλος της Πολιτικής Άμυνας

Η συμμετοχή στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Προστασίας και η εκπόνηση της Εθνικής Αξιολόγησης Κινδύνων δίνουν νέο περιεχόμενο στην πολιτική προστασία.

Οι βασικές εισηγήσεις των εμπειρογνομόνων για το μέλλον της Πολιτικής Άμυνας είναι:

- Να δημιουργηθεί μια αρχή πολιτικής προστασίας, που να διαχειρίζεται θέματα κινδύνων ολιστικά.
- Τα σχέδια αντιμετώπισης κινδύνων να απλοποιηθούν και να ενισχυθούν με κάποια γενικά (generic) σχέδια π.χ. για σίτιση και στέγαση πληγέντων, ιατρική περίθαλψη κτλ., ανεξάρτητα από το είδος της καταστροφής.
- Να τηρείται ένα κεντρικό, ομοίμορφο και συνεκτικό, αρχείο για μικρές ή μεγάλες καταστροφές που συμβαίνουν στην Κύπρο. Τα σχετικά στοιχεία να τυγχάνουν στατιστικής επεξεργασίας.
- Να δοθεί ιδιαίτερη σημασία στην πρόληψη, παρά στην εκ των υστέρων αντιμετώπιση καταστροφών.

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

Τζων Κέννεντυ 23, 1ος Όροφος
2314 Λακατάμια, Λευκωσία
Τ.Θ. 23830, 1686, Λευκωσία
+357 22 403413
g.d@cd.moi.gov.cy

www.civildefence.com.cy